CENNET KAPISININ ANAHTARI

LÂ İLÂHE İLLALLÂH

-Arzusu Cennet Olanlar İçin-

Rahmân ve Rahîm Olan Allah'ın Adı İle

Hamd, bizleri tevhid ile şereflendirerek ondan yoksun olan insanlara üstün kılan Allah'a, salât ve selam, bu kelime uğruna canını dişine takarak mücadele veren kutlu elçi Hz. Muhammed'e, O'nun âline, ashabına ve yoluna uyan tüm mü'minlere olsun.

Kardeşim! Bil ki sen, "Lâ ilâhe illallâh" diyerek Allah'ın dini ile müşerref ve muazzez oldun. O kelimeyi yaşatmak, yüceltmek ve tüm yeryüzünde hâkim kılmak için vâr olduğunu unutma! Zaten tüm peygamberlerin görevi de bu değil miydi? O halde sende onların yolunda yürüyerek bu kelime için varını yoğunu ortaya koy, onu sev, onu benimse, onu özümse ve onunla hem dem ol!...

Ona inanan diğer insanları kendi öz kardeşinden daha değerli bil! Ve unutma ki, senin Allah katında ki üstünlüğün bu kelimeye olan sadakatinle ölçülecektir. Ona sadıksan iki dünyada da aziz, yok eğer kazip/yalancı isen iki dünyada da rezil olursun. Nice kavimler bu kelime sayesinde ulvî derecelerde yükselmişken, niceleri de süflî

derekelerde alçalmıştır. Sakın ola sen onlardan olma!

Kardeşim! *"Ey kavmim, Allah'a ibadet edin. Sizin için O'ndan başka hiçbir ilah yoktur"* diyen Nuh'u, Hud'u, Lut'u, Salih'i ve diğer tüm Allah elçilerini düşünmeli değil misin?

Ve yine kendisine intisap etmekle şeref duyduğun Hz. Muhammed'i… Hani O, kendisinden "Lâ ilâhe illallâh" davasını terk etmesi istenince ne demişti?

"Bu işi (Lâ ilâhe illallâh davasını) bırakmam için güneşi sağ elime ayı da sol elime verseler ben yinede vazgeçmem!"

Sen de her daim bu azim ve gayreti, bu sebat ve himmeti kalbinde taşı. Davanı terk etmen için sana baskı ve zulüm yapanlara Muhammedî bir tavır sergile.

Peygamberine ve O'nun kutlu davasına karşı duranlardan olma! Onlardan sakın! Tüm gücünle uzaklaş onlardan! Zira onlar, kendilerine Al-

lah'tan başka ilahları reddetmeleri hatırlatıldığında kibirlenir ve büyüklük taslarlardı.

"Onlara "Lâ ilâhe illallâh" denildiğinde kibirlenerek büyüklük taslarlar." (Saffat/35)

Bu gün de Allah'ın egemenliğini, hâkimiyetini ve kanun koyuculuğunu insanlardan kimisine hatırlatınca, kibirlenir ve kalbinde yer etmiş olan kin ve nefreti, senin iman nuruyla aydınlanmış yüzüne kusar; seni bir kaşık su da boğmak ister. Sen hem bu taifeyi, hem de az önce anlatılanları iyi tanı! Hangi gemiye bineceğini şimdiden iyi tespit et! Çünkü bu yolun sonunda tevhid gemisine binerek kurtulanlar olacağı gibi şirk gemisine binerek küfür denizinde boğulanlar da olacaktır.

Bindiğin geminin kapatanı kim? Hz. Muhammed mi yoksa insanları kendilerine köle yapmak isteyen tağutlar mı? Bunu şimdiden iyi düşün; zira gemi yola çıktıktan sonra geri dönüşün olmayabilir!

Allah bizi ve seni Hz. Muhammed'in öncülüğünde Hz. Nuh ve ashabının kurtulduğu gibi

tevhid gemisiyle kurtuluşa erenlerden eylesin. (Âmin)

LÂ İLÂHE İLLALLÂH

Lâ ilâhe illallâh... Allah'tan başka hiç bir ilahın bulunmadığını, O'nun dışındaki tüm ilahların sahte olduğunu, kâinattaki tüm varlıkların yegâne hâkiminin, biricik sahibinin Allah olduğunu ifade eden mübarek bir kelime...

Putları ve putlaşan insanları deviren, Allah'ın otorite ve egemenliğini hiçe sayan tağutların tahtlarını sarsan, kendisi için peygamberlerin gönderildiği, kitapların indirildiği; uğruna kılıçların çekilip kanların akıtıldığı ve nice şehitlerin verildiği; sahibinin tepesinden kılıcı kaldıran, malına, canına ve ırzına dokunulmazlık getiren eşsiz bir ifade...

İçerik ve muhtevasına iman ederek gerektirdiği doğrultuda hayat süren insanlara cenneti vacip, cehennemi haram kılan değerli bir cümle...

Kendisini İslam'a nispet eden insanların en çok telaffuz ettikleri, ama manasını en az bildikleri bir kelime...

Bu kelime gereğince insanlar, mümin ve kâfirler diye iki sınıfa ayrılırlar. Bu kelime; yaratılışın gayesi, sevap ve günahın kaynağıdır. Din onun için tesis edilmiş, cihad kılıçları onu yüceltmek için kınından sıyrılmıştır. O, Allah'ın tüm kulları üzerindeki hakkıdır...

Onun vesilesi ile İslam'a girilir, "Daru's-Selâm" olan cennetin kapıları onun aracılığı ile açılır. O, yeryüzüne indirilmiş en mübarek kelimedir...

Kendisine inanan insanlara Allah'ın kopmak bilemeyen sağlam bir kulpudur. Hizipleşmenin ve tefrikanın önüne çekilmiş bir settir...

Putları yıkan, tağutları yok eden ve sahte ilahları yerle bir eden bir balyozdur... Zikrin en faziletlisi odur...

Kökü yerde sabit, dalları gökte olan ve Allah'ın izni ile her zaman meyvesini veren güzel bir ağaçtır...

Manasını anlatmaya mürekkeplerin tükendiği, sahifelerin yetmediği, kelimelerin aciz kaldığı muazzam bir ilim hazinesidir.

Evet, o, Lâ ilâhe illallâhtır.

KELİME-İ TEVHİD

Kardeşim! “Kelime-i Tevhid” dediğimiz “Lâ İlâhe İllallâh” cümlesinin şartlarını anlatmaya geçmeden önce, onunla alakalı bazı önemli meselelerin kısaca izah edilmesi gerekmektedir.

“Lâ İlâhe İllallâh” cümlesi iki temel unsurdan oluşmaktadır. Bunlardan birincisi **“La ilahe”** kısmı, ikincisi ise **“İllallah”** kısmıdır.

Bu iki kısmın birbirinden ayrı düşünülmesi asla mümkün değildir. Bu iki kısmın birbirinden ayrılması halinde, iman kesinlikle tahakkuk etmeyecektir. İmanın tam manasıyla gerçekleşebilmesi ancak bu iki unsurun birbirinden ayrılmadan kabul edilmesi ile mümkündür. Aksi halde iman sadece bir temenni olarak kalacak ve asla sahibine *“mümin”* vasfını kazandırmayacaktır.

Bu gün kimi insanlar bu iki kelimenin birinci kısmı olan **“La ilahe”** ifadesini esas alıp kâinatta hiç bir ilahın olmadığını savunmakta, kimileride sadece ikinci kısım ile yetinerek hayatlarına Allah’tan başka ilahlar karıştırmaktadırlar.

Tarihin sayfalarına bir göz attığımızda, insanların şirke düştüğü temel noktanın bu olduğunu görürüz. Zira Allah’a ortak koşan insanların büyük bir çoğunluğu Allah’ın varlığını inkâr ederek değil, hayatlarına Allah’tan başka ilahları karıştırarak şirke düşmüşlerdir.

Allah’ın varlığını inkâr ederek küfre düşen insanların sayısı çöle nispetle bir kum tanesi gibidir; yok denecek kadar azdır. Böylesi insanların ya akli bir problemleri vardır ya da psikolojik sorunları. Bu nedenle Allah Teâlâ Kur’an-ı Kerim’in hiç bir ayetinde *“Allah vardır”* diyerek kendi varlığını ispat etme yoluna gitmemiştir. Bilakis Allah’ın bir ve tek olduğunu, O’ndan başka hiç bir ilahın olmadığını, insanların ilah diye tapınıp kutsadıkları varlıkların batıl olduğunu izah etmeye çalışmıştır.

Kısacası Allah Teâlâ kendi varlığını inkâr edenleri muhatap bile kabul etmemiştir. Yüce Allah'ın anlatmak istediği ve üzerinde ısrarla durduğu nokta, O'ndan başka hiç bir ilahın kabul edilmemesi ve kendisine ilahlık vasfı yakıştırılmış varlıkların inkâr ve reddedilmesidir. Buna binaen tevhidin birinci ruknû olan *"La ilahe"* kısmını esas alarak hiç bir ilahın varlığını kabul etmeyenler bizim mevzuumuz dâhilinde değildirler. Bizim mevzuumuz tevhidin ikinci ruknû olan *"illallah"* kısmını kabul ettiği halde, Allah'tan başka varlılara da ilahlık yetkisi veren kimseleri kapsamaktadır.

Şimdi konunun detayına girmeden önce *"ilah"* kelimesinin ne anlama geldiğini, sonra da ret ve kabulden oluşan *"Lâ İlâhe İllallâh"* cümlesinin açılımını izah etmeye çalışalım. Yardım ve başarı yalnız Allah'tandır.

İLAH KELİMESİNİN ANLAM VE MUHTEVASI

İlah kelimesi sözlükte kendisine kulluk edilen, kendisine yönenilen, tapınılan, azameti karşısında hayrete düşülen, gönülden bağlanılan ve sığınılan gibi anlamlara gelmektedir. Büyük bir İslam alimi olan İbn-i Recep el-Hanbelî şöyle der:

"İlah, kendisinden korkulan, çekinilen umut beklenilen, talepte bulunulan, yüceltilen, sevilen, tevekkül edilen, dua yapılan, dolayısıyla kendisine itaat edip isyan edilmeyendir. Bu sayılanların tamamı Allah'a yapılır. Bunlardan bir tanesini yaratılmışa yapan kimse, Allah'a ibadette ortak koşmuş ve La İlahe İllallah sözündeki ihlâsını bozmuş olur. Bu söylenilenlerden ne kadarı Allah'tan başkasına yapılırsa o kadar Allah'tan gayrisine ibadet edilmiş olur."[1]

Allah Teâlâ'nın ilah olmasından kaynaklanan bir takım hususiyet ve özellikleri vardır. İslam âlimleri Kur'an ve Sünnet çerçevesinde bu özelliklerin bazısını şöyle açıklamışlardır:

---

[1] "Gurretu Uyuni'l-Muvahhidin" sf. 25.

ALLAH'IN İLAHLIĞINA (ULÛHİYETİNE) AİT BAZI ÖZELLİKLER:

1) Hüküm Vermek

Bu, Allah Teâlâ'nın ulûhiyetinin (ilahlığının) en belirgin özelliklerindendir. Yani Allah'ın ilah olması demek aynı zamanda O'nun hükmeden ve kanun koyan olması demektir. Yüce Rabbimiz şöyle buyurur:

"İyi bilin ki, yaratmakta emretmekte yalnız ve yalnız O'na aittir."[2]

"Hüküm ancak Allah'ındır."[3]

"Hüküm yalnız Allah'ındır."[4]

"Bilin ki hüküm ancak O'nundur."[5]

---

2 A'raf Suresi, 54.
3 En'am Suresi, 57.
4 Yusuf Suresi, 40.
5 En'am Suresi, 62.

"O (Allah) hiç bir kimseyi hükmüne ortak etmez."[6]

Yüce Allah'ın mutlak hükmeden olduğuna ve hükmünde hiç bir ortağı bulunmadığına delalet eden deliller bunlarla sınırlı değildir. Bu nedenle her kim sadece Allah'a has olan bu özelliği kendisinde bulunduğunu iddia etse ilahlık iddiasında bulunmuş ve kendini ilah yerine koymuş demektir. Böylelerinin *"Ben ilahım"* demelerine gerek yoktur. Sırf egemenliğin kendilerinde olduğunu söylemeleri onları sahte bir ilah yapmak için yeterlidir.

İnsanlar içerisinde kim de onun bu iddiasını kabul eder ve hâkimiyet vasfını ona verirse Allah'tan başka ilahlar edinmiş olur. Böylelerinin *"Ben ilah edindim"* demeleri gerekmez. Onlar bu vasfı birilerine vermekle -kabul etmeseler bile- Allah'tan başka ilah edinmiş olurlar. Bu noktada İslam şehidi merhum Seyyid Kutub'un şu cümle-

---

6 Kehf Suresi, 26.

lerini nakletmeden geçemeyeceğim. O “Fi Zilâli’l-Kur’an” adlı değerli tefsir kitabında şöyle der:

“Hüküm vermek ancak ve ancak Allah’a aittir. İlahlığın sadece ona ait olması sebebiyle hüküm vermek ve hükümran olmak ancak O’nun hakkıdır. Hükümranlık ilah olmanın icaplarındandır. Hükümranlıkta hak iddia eden kimse ulûhiyetin (ilahlığın) ilk şartında Allah’la mücadeleye girişmiş olur. Bu kimse ister fert, ister insanların bir tabakası, ister bir parti veya grup, ister bir millet, isterse bütün dünyanın meydana getirdiği âlemşümul bir insan kütlesi olsun fark etmez.

İlah olmanın ilk şartı olan hükümranlık üzerinde Allah’la mücadeleye giren ve kendine hükümranlık izafe etmeye çalışan kimse küfre girmiştir, apaçık bir kâfirdir. Bu kimsenin küfrü, dinin kat’i hükümleri ile sabittir. Bu mevzudaki kat’i hükümler cümlesinden olarak, sadece biraz önce mealini verdiğimiz ayetin hükmü dahi kâfi gelir...

Böyle bir hak iddia etmenin çeşitli şekilleri vardır. Bu şekillerden her hangi birini kullanmak dinden çıkmak için kâfidir. Bir kimsenin Allah'a ait ulûhiyet vasfının ilk şartı olan hükümranlığı kendine nispet etmesi ve böylece Allah'la mücadeleye girerek kâfir olması için muhakkak halka: **"Sizin benden başka ilahınız yoktur"** demesi veya Firavun'un yaptığı gibi **"Sizin en yüce rabbiniz benim"** gibi şeyler söylemesi şart değildir. O kimsenin Allah'ın şeriatını hükümsüz hale getirmesi ve başka bir kaynağın kanunlarını tatbikata koyması yahut Allah'tan başka her hangi bir kimseye hükümranlık hakkı tanıyarak onun söz sahibi olduğunu kabul etmesi.. Evet, sadece bu kadarı dahi kafir olması için yeterli sebeptir!

...Hükümranlık gerçek manasıyla Allah'a aittir. Millete ve seçilen hükümdara düşen görev Allah'ın hükümranlık ve şeriatını tatbik sahasına koyarak hizmet etmektir. Aralarında Müslümanlarında bulunduğu bir takım araştırmacılar hükümranlıkla, hükümranlığa hizmet etmeyi birbirine karıştırmaktadırlar. Hükümranlık sadece Allah'a aittir. Bütün insanlar bir araya gelseler

yine bu vasıftan kendilerine bir hak tanınamaz. Onların vazifesi Allah'ın hüküm ve şeriatını tatbik etmektir..."[7]

2) Kanun Yapmak

İlah olmanın en belirgin özelliklerinden birisi-de hiç şüphesiz ki teşri (yasa, kanun ve nizam) yapmaktır. Yaratmak nasıl ki Allah'a ait bir şeyse, yarattıklarına kanun koyarak onları yönlendir-mekte aynı şekilde Allah'a özgü bir olaydır.

Haram ve helal sınırlarını sadece O çizer. Bir şeyin yapılıp yapılmayacağına dair ancak o karar verir. Bir şeyin iyi veya kötü olduğuna ilişkin son sözü sadece O söyler. Birbirlerinin kalkıp bu yetkileri Allah'tan alarak kendi tekellerine geçirmeleri, Allah'ın en belirgin özelliklerinden birisi olan teşri vasfında (kanun koymada) O'na ortak olmaları demektir ve ilahlık iddiasında bulunmaktır. Kimilerinin de bu meselede onlara destek vererek

---

7 "Fi Zilali'l-Kur'an", 8/403.

yasama yetkisini Allah'tan başkalarının da kullanabileceğini iddia etmeleri, onları ilah olarak kabul etmeleridir ve şirktir. Allah Teâlâ şöyle buyurur:

"Yoksa onların Allah'ın izin vermediği şeyleri kendilerine dinden teşri yapan (kanun koyan) ortakları mı vardır?"[8]

Bu noktada müminlere düşen, Allah'ın ve Rasulü'nün haram ve helal dediklerine içtenlikle bağlanmaları ve onlara karşı gelmemeleridir. Allah ve Rasulü bir işi helal veya haram demek sureti ile kanuna bağlandıktan sonra iman eden insanlar için seçim ve tercih hakkı ortadan kalkmış demektir.

"Allah ve Rasulü bir işi hükme bağladığında hiç bir mümin erkek ve hiç bir mümin kadına o işlerinde istediklerini yapma hakkı yoktur." [9]

---

8 Şura Suresi, 21.
9 Ahzab Surasi, 36.

Hâl böyleyken Allah'tan başkalarının da yasa ve kanun yapma yetkisine sahip olabileceğine inanmak imanın neresi ile bağdaşır? İman, sadece Allah ve Rasulünün hakem olmasını kabul eder. O ikisinden başkasının hakem olabileceğine inanmak veya onların kanunlarına itaat etmek imanın zıddına hareket etmekten başka bir şey değildir.

3) Yaptığından Dolayı Hesap Sorulmamak:

İlah olmanın diğer bir özelliği de yaptığı işlerden ve verdiği kararlardan dolayı hesaba çekilmemektir. Hiç kimsenin Allah'a hesap sorma yetkisi yoktur; ama herkes ona hesap vermek zorundadır. Yüce Allah bu hususta şöyle buyurur:

"O, yaptıklarından (asla) hesap sorulmaz. Hâlbuki onlara (yaptıkları) sorulacaktır." [10]

---

[10] Enbiya Suresi, 23.

Her kim bu özelliğin kendisinde bulunduğunu iddia eder ve *"kimse bana hesap sormaz"* derse ilahlık iddia etmiş olur. Kimde bu özelliği ona verir ve onun bu iddiasına rıza gösterirse o kimseyi ilah edinmiş olur.

4) Zatı İçin Sevilmek:

Bu da ilah olmanın kaçınılmaz niteliklerindendir. Zatı için sevilen yalnız Allah'tır. O'nun dışındakiler -kim olursa olsun- sadece Allah için sevilir. Her kim bu özelliği kendi nefsi için iddia eder ve kendisinin zatından dolayı sevilmesi, itaat edilmesi, sevgi ve düşmanlık gösterilmesi gerektiğini söylerse ilahlık iddiasında bulunmuş olur. Böylesi birisinin ortaya attığı bu iddiaya olumlu yanıt veren kimsede onu Allah'tan başka ilah kabul etmiş sayılır.

5) Zatı İçin İtaat Edilmek:

Allah Teâlâ'nın ulûhiyetine has olan özelliklerden biriside budur. Zatı için itaat edilecek yegâne varlık Allah'tır. O'nun dışındakiler O'ndan dolayı

itaati hak eder. Eğer Allah'a isyan varsa yaratılmışlara itaat yoktur. Allah'ın dışındaki varlıklara itaat edebilmemizin temel kuralı, O'na isyanın olmamasıdır.

Kendisine sırf zatından dolayı itaat edilmesi gerektiğini iddia eden birisi, yalnızca Allah'a özgü olan bir vasfı kendisinde gördüğü için ilahlık iddiasında bulunmuş olur. Bu özelliği ona veren veya o kimsede de bu vasfın olabileceğini kabul eden biriside onu ilahlaştırmış demektir.

6) Zarar ve Fayda Vermek:

Bu özellikte, Allah'a has olan diğer niteliklerle eş değerdedir. Zarar vermek veya fayda dokundurmak sadece Allah'ın elindedir. O'ndan başkalarının bu noktada hiç bir söz hakkı yoktur. Aksini iddia eden, kendisini ilahlaştırmış olur. Kimde onun fayda ve zarar verdiğine inanırsa, onu kendisine ilah edinmiş sayılır. Yüce Allah şöyle buyurur:

"Eğer Allah sana bir sıkıntı dokundurursa, O'ndan başkası onu kaldıramaz. Şayet sana bir

hayır (iyilik) dilerse, O'nun fazlını geri çevirebilecek hiç kimse yoktur. O,fazlını dilediğine verir. O, bağışlayandır, rahmet edendir." [11]

Sayılan bu maddeler ulûhiyetin (ilah olmanın) en bariz ve en belirgin özelliklerindendir.

BAZI YAZARLARIN YANILGISI

Kelime-i Tevhid ile alakalı eserler kaleme alan veya bu konuda konuşma yapan bazı kimseler, "Lâ İlâhe İllallâh" cümlesini *"Allah'tan başka yaratıcı yoktur, rızık veren sadece odur"* şeklinde eksik bir şekilde tefsir etmektedir. Bu anlamlandırma her ne kadar Allah Teâlâ'nın bu vasıflarla muttasıf olması yönünden doğru olsa da, Lâ İlâhe İllallâh'ın ifade ettiği manayı ortaya koyma açısından eksiktir.

Çünkü Lâ İlâhe İllallâh'tan kastedilen mana, Allah'ın sadece yaratıcı ve rızık verici olması de-

---

[11] Yunus Suresi, 107.

ğildir. Bu kelimeden kastedilen hakiki mana, –tüm bu anlamlarla birlikte– Allah'ın gerçek ma'bud olduğuna, kayıtsız şartsız itaat edilecek mercinin, kanun koyanın, yönetenin, idare edenin ve emredip yasaklayanın O olduğuna inanmaktır. Bununla birlikte sevilmeye, saygı gösterilmeye, yüceltilmeye ve korkulmaya en layık olan varlığın O olduğuna da iman etmektir.

Şayet Lâ İlâhe İllallâh'ın manası sadece bu müelliflerin iddia ettiği gibi yaratma, rızık verme vb. anlamlara has olsaydı, o zaman Rasulullah (sav) ile Arap müşrikleri arasında her hangi bir anlaşmazlık ve düşmanlık söz konusu olmazdı. Biraz sonra delilleri zikredileceği üzere onlar Allah'ın varlığını kabul ediyor Allah'ın yarattığını, rızıklandırdığını, gökten yağmur indirdiğini ve kâinatı yönettiğini itiraf ediyorlardı.

Buna binaen, kim Allah'ın bu vasıflarına inanır, bununla beraber ibadet ve taatını Allah'tan başkasına yapar, birilerini O'ndan çok sever, dua ve niyazlarını onlara arz eder, sıkıntı anında Allah'tan değil de onlardan yardım talebinde bulu-

nur, Allah'tan başkalarına hükmetme ve yasama yetkisi verir ve egemenlik hakkını başkalarına tanırsa, O asla *"Lâ İlâhe İllallâh"* demiş sayılmaz. O, Allah'a şirk koşan bir insan olarak kabul edilir. Buna inanç üzerine ölse, ebediyen cehennemi hak eden bir müşrik olur ve asla cennete giremez.

"Çünkü kim Allah'a şirk koşarsa; hiç şüphesiz ki Allah ona cenneti haram kılmıştır. Onun varacağı yer cehennemdir."[12]

Çünkü onun bu inancı, tarihte yaşamış olan tüm müşrik insanların ortak inancıdır. Kitabın ilk sayfalarında da belirttiğimiz gibi, tarihte Allah'ı inkâr eden topluluklar yok denecek kadar azdır. Onlar, Kur'an'ın açık ifadeleriyle Allah'ı yaratıcı olarak kabul etmişler ve bununla alakalı birçok niteliği Allah'a vermişlerdir. Onların ortak koşmaları genel anlamda, Allah'ın ilahlığına ait vasıflarda zuhur etmiştir. Kur'an'da bunun birçok örneği vardır. Şimdi onların Allah'ın yaratıcılığını

---

12 Maide Suresi, 72.

kabul ettiklerine işaret eden bazı ayetleri aktaralım. Yüce Allah şöyle buyurur:

"Andolsun, onlara (müşriklere): 'Göklerle yeri kim yarattı?' diye sorsan, onlar elbette: 'Allah' diyeceklerdir."[13]

"De ki: 'Size gökten ve yerden rızık veren kimdir? Yahut o gözlere ve kulaklara sahip olan kimdir? Ölüden diriyi, diriden de ölüyü çıkaran kimdir? İşleri yerince kim yönetiyor? Onlar hemen 'Allah' diyeceklerdir. De ki: O halde (O'na isyan etmekten) korkmaz mısınız?"[14]

"Eğer sen onlara: 'Göklerle yeri kim yarattı, güneşi ve ayı kim emrinize verdi?' diye soracak olsan, onlar elbette: 'Allah' diyeceklerdir." [15]

---

13 Lokman Suresi, 25.
14 Yunus Suresi, 31.
15 Ankebut Suresi, 61.

“Şayet onlara: ‘Gökten suyu indirip onunla yeri ölümünden sonra dirlikten kimdir?’ diye sorsan, onlar elbette: ‘Allah’tır’ derler.”[16]

“De ki: “Yedi göğün ve büyük arşın Rabbi kimdir? (onlar) “Allah’ındır” diyecekler. De ki: “Her şeyin hâkimiyet ve mülkü elinde bulunan, himaye eden, fakat himaye altına alınmayan kimdir? Biliyorsanız (söyleyin)” Onlar: “(Bunlarda) Allah’ındır” diyeceklerdir. Öyle ise nasıl-da aldanıyorsunuz? [17]

Rasulullah (sav)’in kendilerine gönderildiği Arap müşrikleri ve tarihteki peygamberlerin tebliğine muhatap olan diğer şirk toplumları, ayetlerden anlaşıldığına göre Allah’ı ve Allah’ın bir takım vasıflarını kabul etmişlerdir. Söz konusu durum bugün içinde geçerlidir. Araştırmaların ortaya koyduğu verilere göre, bugün Allah’ın varlığını inkâr eden insanlar çok azdır. Amerika

---

16 Ankebut Suresi, 63.
17 Mü’miun Suresi, 86.

da yapılan bir ankette: *"Siz Allah'a inanıyor musunuz?"* sorusuna yetişkinlerin %98'i, gençlerin ise %93'ü *"evet"* cevabını vermiştir.[18]

Tüm bu anlattıklarımızdan *"Lâ İlâhe İllallâh"* cümlesini *"Allah'tan başka yaratıcı yoktur"* veya *"Allah'tan başka rızık verici yoktur"* gibi anlamlarla tefsir etmek yetersizdir, eksiktir. Bu noktada birçok yazar hataya düşmüştür. Bu noktada bizler de bu hataya düşmeyi istemiyorsak, tevhidin tüm kısımlarını öğrenmeli ve şirke düşen insanların neden böylesine bir şeye bulaştıklarını çok iyi tespit etmeliyiz. Akis halde Allah'ın varlığını kabul eden, ama aynı zamanda Allah'a şirk koşan insanlara sırf Allah'a inanmalarından ötürü Müslüman hükmü verir ve büyük bir yanlışa düşmüş oluruz.

LA İLAHE İLLALLAH'IN MANALARI:

---

18 Bkz. "İman", Mustafa Kasadar, sf. 86.

Geçen sayfalarda ilah kelimesinin ne manaya geldiğini biraz izah etmeye çalışmıştık. Şimdi ise tevhid kelimesi olan 'La ilahe ilallah'ın hangi manalara geldiğini izah etmeye çalışacağız.

1) Allah'tan Başka Yaratıcı Yoktur:

Tüm canlıları yarattığı gibi insanoğlunu da yaratarak vâr eden Allah'tır. O'ndan başka hiç bir yaratıcı yoktur. Yüce Allah şöyle buyurur:

"Allah'tan başka bir yaratıcı var mıdır?"[19]
"O Allah her şeyin yaratıcısıdır."[20]

2) Allah'tan Başka Malik Yoktur:

Her şeyin sahibi Allah'tır. Mülk O'nundur. Yerde ve gökte var olan şeylerin hepsi O'nun mülkündedir. Yüce Allah şöyle buyurur:

---

[19] Fâtır Suresi, 3.
[20] En'am Suresi, 102.

“Göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin mülkü Allah’ındır.”[21]

3) Allah’tan Başka Rızık Veren Yoktur:

Yaratan ve mülk sahibi O olduğuna göre, yarattıklarını rızıklandıranın da O olması gerekir. Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Yeryüzünde hiç bir canlı yoktur ki, onun rızkı Allah’a ait olmasın.”[22]

4) Allah’tan Başka Fayda Ve Zarar Veren Yoktur:

Gerek insan olsun gerekse başka varlıklar, hiç kimsenin Allah’ın izni olmaksızın fayda veya zarar vermesi söz konusu değildir. Faydayı ve zararı veren Allah’tır. Başa gelen musibetler veya elde edilen güzel şeyler sadece Allah’ın dilemesi iledir. Allah Teâlâ şöyle buyurur:

---

[21] Âli İmran Suresi, 189.
[22] Hûd Suresi, 6.

“Eğer Allah sana bir sıkıntı dokundurursa O’ndan başka hiçbir kimse gideremez. Şâyet sana bir hayır dilerse O’nun lutfunu geri çevirecek hiç kimse yoktur. O bunu kullarından dilediğine eriştirir. O Gafurdur, Rahimdir.”[23]

5) Allah’tan Başka Dirilten Ve Öldüren Yoktur:

Canlılara hayat veren ve her verdiği hayatı sona erdiren O’dur. O’nun dışındaki varlıkların –diğer hususlarda olduğu gibi– bu noktada hiç bir söz hakkı yoktur. Dilediğini vâr eden, dilediğinin hayatını noktalayan sadece Allah’tır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: *“Dirilten ve öldüren O’dur.”* [24]

6) Allah’tan Başka Dualara Karşılık Veren Yoktur:

---

23 Yunus Suresi, 107.
24 Duhan Suresi, 8.

İnsanoğlu bir sıkıntıya maruz kaldığında veya arzuladığı bir şeyin gerçeklemesi için ellerini kaldırıp kendinden yüce bir varlığa dua eder. Bu varlık ya Allah'tır ya da başkaları. Eğer dua edilen zât Allah ise ortada tevhid, Allah'tan başkası ise ortada şirk vardır. Tarihte müşahede edilmiş şirk türlerinin en yaygınlarından birisi budur. Yani Allah'tan başkalarından yardım isteme, dua ve niyazlarını onlara sunma. Mümin bir kul, duasını Allah'tan başkasına etmediği için, ettiği duaya O'ndan başkasının da icabet edemeyeceğini bilir. Yüce Allah şöyle buyurur:

"Rabbiniz şöyle buyurdu: "Bana dua edin size karşılık vereyim."[25]

"O'ndan başka dua ettikleri onlara hiç bir şeyle karşılık veremezler."[26]

7) Yalnız Allah'a Tevekkül Edilir:

---

[25] Mü'min Suresi, 60.
[26] Ra'd Suresi, 14.

Tevekkül, izin verilen sebepleri yerine getirerek faydalı bir şeyi elde etme veya zararlı olanı def etme hususunda bir varlığa dayanıp güvenmektir. Mü'minler yalnız Allah'a tevekkül ederken, kâfirler O'ndan başkalarına tevekkül ederler. Yüce Allah şöyle buyurur:

"Eğer mü'minseniz yalnız Allah'a tevekkül edin."[27]

8) Allah'tan Başka Müşerri' (Kanun Koyucu) Yoktur:

İslam, insan hayatını tanzim etmek için Allah'ın gönderdiği bir dindir. Allah, dini vasıtasıyla kullarının hayatına müdahale eder. Kimi şeyleri onlara serbest bırakırken kimi şeyleri de onlara yasaklar. İşte bu mutlak egemenliktir. Bu noktada Allah'tan başkasının söz hakkı olamaz, olmamalıdır. Eğer birileri Allah'tan başkalarına da yasaklama ve serbest bırakma hakkı verir ise,

---

[27] Maide Suresi, 23.

onları Allah'a ortak tutuyor demektir ki Allah böylesi bir cürümü asla affetmez. Çünkü böylesi bir amelin İslam dininde tek bir adı vardır o da "şirk"tir. Allah şöyle buyurur:

"Şüphesiz ki Allah kendisine şirk koşulmasını affetmez. Ondan başkasını (şirkin dışındaki günahları) ise dilediği kimseler için bağışlar."[28]

Lâ İlâhe İllallâh cümlesinin en belirgin manasından biri –belki de en önceliklisi– Allah'tan başka hiç kimsenin mutlak manada hâkim ve kanun koyucu olmamasıdır. Hakiki kanun koyucu O'dur. Hayata O karışır. O'nun dışında hiç bir varlığın hayata müdahale hakkı yoktur. O'nun "haram" dediği haram, "helal" dediği helaldir. O'nun belirlemiş olduğu şeylere aksi hükümler vermek sureti ile helal veya haram demek, ilahlığın en bariz sıfatında O'nunla mücadele etmek demektir ki; bu, şirkin en büyüğüdür. Bu mesele-

---

[28] Nisa Suresi, 48.

yi büyük İslam şehidi Seyyid Kutup şu müthiş örneklendirmesiyle çok güzel izah etmiştir:

"İslam madeni bir paraya benzer. Bir yüzünde Lâ İlâhe İllallâh (Allah'tan başka ilah yoktur) yazılıdır, diğer yüzünde ise idare Allah'ın şeriatıyladır yazılıdır. Bu iki yüzü birbirinden ayırmak mümkün değildir. Allah'ın şeriatı ile idare edilme Lâ İlâhe İllallâh'ın bir parçasıdır. Bu itibarla Allah'ın şeriatıyla sevk ve idare edilmek Allah'ı birlemenin bir bölümüdür. Bu nedenle Allah'ın şeriatı dışındaki her hangi bir rejimle (demokrasi, laiklik ve sosyalizm gibi) idare edilmeyi isteyen, Lâ İlâhe İllallâh kavramını bozmuş ve İslam'dan çıkmış olur."

Allah'ın izin vermediği konularda kanunlar çıkarmak veya yasalar terkip etmek insanı şirke götüren amellerdendir. Allah Teâlâ şöyle buyurur:

"Yoksa onların Allah'ın izin vermediği şeyleri kendilerine şeriat yapan (kanun ve hüküm ko-

yan, Allah'a şirk koştukları) ortakları mı vardır?"[29]

Ayetin ifadeleri o kadar açık, hükümleri o kadar nettir ki, başka söz söylemeye gerek yoktur.

1) Allah'ın izin vermediği şeyleri yasa yapmak, Allah'a ortak olmak iddiası ile eş anlamlıdır.
2) Allah'ın izin vermediği şeyleri kanunlaştırma yetkisine sahip oldukları kabul edilenler (yöneticiler) Allah'a ortak koşulmaktadırlar.
3) Allah'tan başkaları tarafından Allah'ın izin vermediği şeylerin kanunlaştırıldığı düzenler şirk düzenleridir.

İslam da helal ve haram çizgilerini belirleyen Allah'tır. Bir şeyin yapılıp yapılmayacağına nihai kararı veren yalnız ve yalnız O'dur. Bu gün yeryüzünde Allah'ın gasp edilen en bariz hakkı budur. Devletler O'nun bu yetkisine el koymakta dilediklerini yasak, dilediklerini ise serbest bırakmakta-

---

29 Şûra Suresi, 21.

dırlar. Onlar için bir şeyin Allah katında yasak veya serbest olmasının hiç bir değeri yoktur. Onlar için esas olan menfaatleridir. Mesela Allah'ın dinide içki, kumar, faiz, zina vb. fiiller yasaktır. Ama İslam ile hükmetmeyen devletlerde bu tür ameller bizzat devlet eli ile icra edilmektedir. Yani onlar için bu ve benzeri fiillerin yasak olmasının hiçbir önemi yoktur. Çünkü onlar kendi zanlarınca mutlak egemendirler. Dilediklerini yasak dilediklerini serbest bırakırlar. Ya da Allah'ın dininde yönetim şekli Kur'an ve Sünnet'e dayalı olmalıdır, başörtüsü farzdır, Kur'an ahkâmının tatbik edilmesi gereklidir. Fakat bu devletlere göre bu tür şeyler gericiliktir, yobazlıktır, köhnemiş kanunların tatbikidir. Onlar bu davranışları ile Allah'la açıkça sınır mücadelesi yapmakta, Allah'ın verdiği hükmün aksine hüküm vermek sureti ile O'nunla adeta hudut yarışına girmektedirler.

Yüce Allah şöyle buyurur:

"Hâla bilmezler mi ki, kim Allah'a ve Rasülüne karşı sınır mücadelesine kalkışırsa

(Allah ve Rasulünün koyduğu hudutlara karşı hudut koyarsa) ona, içinde ebedi kalacağı cehennem ateşi vardır. En büyük rüsvaylık işte budur."[30]

Kişi ancak kâfir olduğu zaman cehennemde ebedi kalır. Onların cehennemde ebedi kalmaları kendilerinin kâfir olduğundan ötürüdür. Dolayısıyla Allah'ın hükümlerini bir tarafa atarak kanunlar yapmak, O'nun gönderdiği kitabın aksine yasalar çıkarmak ve bu şekilde Allah ile sınır yarışına girmek insanı ebedi cehenneme sokan şirk amellerindendir.

Günümüzün en popüler fıkıhçılarından biri olan Hayrettin Karaman, helal ve haram kılma yetkisinin yalnız Allah'a ait olduğunu belirttikten sonra şöyle der:

---

30 Tevbe Suresi, 63.

“Sıfat ve mevkileri ne olursa olsun hiç bir kulun helal ve haram kılma salâhiyeti yoktur; bu salâhiyet yalnızca Allah Teâlâ’ya mahsustur.[31]

Türkiye Diyanet Vakfının hazırlamış olduğu İslam Ansiklopedisinde de şöyle geçer:

“Haramı (ve helali) belirleme hak ve yetkisi yalnızca Allah’a aittir… Kesin olarak yasaklanmış veya serbest bırakılmış fiiller bizzat Allah tarafından belirlenmiş ve bu yetki sadece O’na tahsis edilmiştir…”[32]

İlahiyat profesörü Doç. Dr. Fahrettin Atar der ki:

---

[31] Günlük Hayatımızda Helaller ve Haramlar, sf. 22. İz Yayıncılık. (Not): Kitaplarında haram ve helal kılma yetkisinin yalnızca Allah’a ait olduğunu belirten müellif, maalesef vakıada aksi bir porte çizmekte ve Allah’ın dışında helal haram sınırlarını belirleyen insanlara destek verilmesi gerektiğini her fırsatta dile getirmektedir. Bu durum günümüz müelliflerinin birçoğu için geçerlidir. Yazdıkları başka, inandıkları başka!

[32] Diyanet İslam Ansiklopedisi, 16/102,103.

“Hiç şüphesiz vacip, haram gibi hükümlerin bir hâkimi (kanun koyucusu) vardır. Bu hükümleri vaz’ eden, Şari’ Teâlâ’dır. Kur’an’ı Kerim’de bazı ayetler, Cenâb-ı Hakk’ın hüküm koyucu olduğunu göstermektedir. Müslümanlar bu hususta icmâ halindedirler. Akıl dahi, Cenâb-ı Hakk’ın kanun koyucu olduğunu kabul etmektedir…”

Kitabının ilerleyen satırlarında şöyle devam eder: “… Bu esasa göre Allah’tan başka hüküm koyacak bir makam yoktur.”[33]

“İslam Hukukunda Ahkâmın Değişmesi” adlı eserinde Prof. Dr. Mehmet Erdoğan şöyle der:

“Helal ve Haram kılma yetkisini sadece Allah’a tanıyan Kur’an bu yetkiyi kendisinde görenleri tanrılık iddiasında bulunmakla nitelemiş; haramı

---

33 Fıkıh Usulü, Fahrettin Atar, Marmara İlahiyat Yayınları, sf. 105.

helal, helali de haram kılmayı şirkle eş tutmuştur…"[34]

Bu mevzudaki nakilleri yazmaya ne kalemler kifayet eder nede satırlar! Allah'ın tek başına mutlak hâkimiyet sahibi olduğunu tüm ulema en açık ifadelerle dile getirmiştir. Yaşantı ve hayat tarzları aksi doğrultuda olmasına rağmen çağdaş ilim adamları bile bu hakikatin karşısında sus pus olmuşlar ve kitaplarını "Allah'ın hükümranlıkta tek, kanun koymada eşsiz" olduğunu ifade eden cümlelerle doldurmuşlardır.

Evet, Allah kanun koymada tektir. O'nun eşi, benzeri, dengi ve muadili yoktur, olmamıştır ve olmayacaktır. O'nun ile bu noktada çekişen insanlar yeryüzünde küfürde en ileri giden varlıklarıdır. Egemenlik hakkını Allah'ın elinden almaya kalkışmaları sebebiyle yeryüzünün en büyük gaspçıları yine onlardır.

---

34 İslam Hukukunda Ahkâmın Değişmesi, sf. 130. Marmara İlahiyat Yayınları.

Helal ve haram kılma yetkisinin sadece Allah'a ait olduğunu ve teşri' (kanun koyma) görevinin başkasına devredilemeyeceğini belirttikten sonra bu işe kalkışanların hükmünün ne olduğunu Kur'an-ı Kerim'den öğrenmeye çalışalım. Rabbimiz Tevbe Suresinde şöyle buyurur:

"Gerçek şu ki, Allah katında ayların sayısı, gökleri ve yeri yarattığı günden beri Allah'ın kitabında on ikidir. Bunlardan dördü haram aylardır. İşte dosdoğru olan hesap (din) budur. Öyleyse bunlarda kendinize zulmetmeyin ve onların sizlerle topluca savaşması gibi siz de müşriklerle topluca savaşın. Ve bilin ki Allah, takva sahipleriyle beraberdir. Haram ayları ertelemek, ancak küfürde ileri gitmektir. Bununla ancak kâfir olanlar saptırılırlar. Allah'ın haram kıldığının sayısını tamamlamak için, onu bir yıl helal sayarlar, bir yıl da haram sayarlar.

Böylece Allah'ın haram kıldığını helal kılmış olurlar." [35]

Allah Teâlâ gökleri ve yeri yarattığından bu yana insanoğlu için 12 ay belirlemiştir. Bu olaylardan dördü haram aylardır ki, bu ayların içinde savaşmak, kan dökmek, saldırmak, vuruşmak ve her türlü kötülük haram kılınmıştır Bu ayların üçü ard arda, biri ise ayrı olarak gelmektedir. Bu ayların isimleri şöyledir: **1)** Zilkade **2)** Zilhicce **3)** Muharrem **4)** Recep

Kameri ay sıralamasında Zilkade on birinci, Zilhicce on ikinci, Muharrem birinci, Recep ise yedinci aydır. Cahiliye döneminde bir kısım Araplar geçimlerini soygunculuk ve yağma ile temin ediyorlardı. Yine Araplar arasında sık sık kan davaları ve iç harpler meydana gelirdi. Kameri ayların üç tanesinin peş peşe gelmesinden dolayı vurgunculuk, soygunculuk ve benzeri işlerden el etek çekmek zorunda kalıyorlardı. Bu

---

35 Tevbe Suresi, 36, 37.

ise onlara çok zor geliyordu. Bunun önüne geçmek için haram ayların yerini değiştirdiler. Bu değiştirme işini ise şöyle yapıyorlardı: Örneğin savaş halinde iken Recep ayı girerse onu helal sayıyorlar ve haramlığını Şaban ayına tehir ediyorlardı. Böyle bir durum Muharrem ayında vuku bulursa onu Safer ayına ertelerlerdi. Böylece o yıl Muharrem ve Recep yerine Şaban ve Safer ayları haram aylardan sayılmış oluyordu. İşte rabbimiz böyle bir uygulamanın "küfürde ileri gitmek" anlamına geldiğini veya farklı bir tercüme ile "katmerli bir küfür" olduğunu ifade etmiştir. Bu ayetle alakalı olarak "Tahkimu'l Kavanin Şerhi" adlı kitapta şöyle denilmektedir:

Allah Teâlâ, Araplara dört ayda savaşmayı haram kılmıştı. Araplar ise kendi isteklerine göre işlerine gelince, Allah'ın haram kıldığı ayların yerlerini değiştirip, haram ayları kendileri için helal sayarak o aylarda savaşıyorlardı. Allah Teâlâ bu ayette de haram kıldığı ayların ne şekilde ve ne sebeple olursa olsun helal kılınmasını küfürde bir artış olarak isimlendirmektedir. Dikkat edilirse burada haram aylarda savaşmanın küfür oldu-

ğu söylenmemiş, bilakis Allah'ın haram kıldığı ayların helalleştirilmesini yani, Allah Teâlâ'nın şeriatının değiştirilmesinin küfür olduğu vurgulanmıştır.

Allah Teâlâ'nın haram kıldığı bir ayı başka bir ayla değiştirmek ve onu helal olarak telakki etmek küfürde bir artış olduğuna göre, Allah'ın indirdiği esasları tamamen iptal edip yerine beşeri kaynaklı kanunları ikame etmenin, Allah'ın emirlerine düşmanca kanun ve yasaklar çıkarmanın, Allah'ın haram kıldığı, şeytanın ameli olan birçok fiili helal kılmanın hükmü, küfrün son mertebesi değil midir acaba?

Aktardığımız ayetten anlaşıldığına göre, Allah'ın yasakladığı şeyleri serbest, serbest bıraktığı veya emrettiği şeyleri de yasak kılmak küfürdür. Bu yetkiyi kendisinde gören insanların Ebu Cehil'den ve benzeri müşrik önderlerden hiç bir farkı yoktur.

Allah'ın bu yetkisini gasp eden insanların hükmünü ortaya koyduktan sonra onlara itaat

ederek destek verenlerin ve Allah'ın dışında helal-haram belirleyen mercilere ön ayak olanların durumunu ayet, hadis ve âlimlerin görüşleri çerçevesinde ele alalım. Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurur:

"Onlar Allah'ı bırakıp âlimlerini, rahiplerini ve Meryem oğlu Mesih'i Rabler edindiler. Hâlbuki onlar bir tek ilâha ibadet etmekle emrolunmuşlardı. O'ndan başka ilah yoktur. O, bunların şirk koştukları her şeyden münezzehtir."[36]

Bu ayet hakkında Rasulullah (sav) ile Adiyy İbn-i Hatim arasında hemen hemen tüm tefsir kitaplarının yer verdiği önemli bir konuşma geçmektedir. Olayı bizzat kendisinden dinlemek için sözü Adiyy İbn-i Hatim'e bırakalım. Adiyy anlatır:

---

36 Tevbe Suresi, 31.

“Boynumda altından bir haç olduğu halde Rasulullah (sav)’in yanına geldim. Bana “Ey Adiyy! Şu putu boynundan at!” buyurdu. (Sonra) Tevbe Suresinin 31. Ayetini okurken O’nu işittim ve: “Ama onlar âlimlerine ve rahiplerine ibadet etmiyorlar ki” dedim. Bunun üzerine Rasulullah (sav): *“Hayır, Onlar helal olan bir şeyi haram, haram olan bir şeyi de helal kılıyorlar da onlar-da onlara itaat ediyor. İşte bu onların âlim ve rahiplerine olan ibadetleridir.”* buyurdu. [37]

Adiyy İbn-i Hatim İbadetin sadece, namaz, rukû, secde ve benzeri şeylere has olduğunu anlamıştı. Rasulullah (sav) ise ona ibadet için sadece bu tür şeyleri yapmalarının gerekli olmadığını ibadetin daha kapsamlı bir anlama sahip olduğunu, helal ve haram kıldıkları şeylerde ve icât edip ortaya attıkları meselelerde onlara kayıtsız şartsız itaat etmenin ibadet olduğunu fehmettirmiştir.

37 Tirmizi, 3095; İbn-i Kesir, 2/459. Daru’l Fayha baskısı. Hadisin tercümesi, farklı rivayetleri bir araya getirerek verilmiştir.

Çünkü kanun koyma ve helal-haram belirleme yetkisi Rab olmanın haklarından birisidir…”[38]

Şehit Seyyid Kutup der ki:

“Yahudi ve Hıristiyanlar, ulûhiyetlerine inanmak veya kulluk vecibelerini onlara takdim etmek gibi bir mana ile alim ve rahiplerini Rab edinmiş değillerdi.. Bununla beraber Allah-u Teâlâ bunları şirk ve küfürle tavsif buyuruyor. Çünkü onlar, dini emirleri alim ve rahiplerden alıyor, onlardan aldıkları emirlere itaat ediyor ve tabiî oluyorlardı.. İbadet ve itikat bir tarafa sadece bu bile, failini müşrik yapmaya kâfidir.

Allah’a ortak koşmak; sadece teşri’ hakkını Allah’tan başkalarına vermekle tahakkuk eder Allah’ın ulûhiyeti inancında ve O’na kulluk vecibelerinin takdiminde ortak koşulmasa dahi, teşriî hakkının başkasına verilmesi, bir insanı müşrik yapmaya kâfidir…

---

[38] Es- Sünnetû ve’l Bid’atü, Yusuf el -Karadâvî, sf. 31. Müessesetü’r Risale baskısı.

İnsanlar, Allah'ın şeraitinden başka bir şeriate tabiî olurlarsa; her ne kadar davaları iman olsa dahi imanları asla kabul edilmeyen ve müşrik olarak tavsif edilen Yahudi ve Hıristiyanlar hakkında söylenen söz, onlar hakkında da geçerli olur."[39]

Şehit Abdullah Azzam Tevbe Suresinin bu ayetine yaptığı tefsirde şu önemli maddelere yer verir:

1) Ülkede Allah'ın kanunlarının dışında kanunlar koyan ve bunların uygulanmasını emreden yönetici kâfirdir; İslâm dininden çıkmıştır.

2) Kanunları maddeleştirenler yani; "birinci madde şudur, ikinci madde şudur" gibi düzenlemelerde bulunanlar.. Allah'ın indirdiği kanunlara ters olan bir madde dahi düzenleseler İslâm'dan çıkarlar. Bunlar Mekke'de Lat ve Uzza'nın yanında bulunan kâhin ve onların hizmetçileri gibidir.

---

39 Fi Zilali'l Kur'an. c. 7, sf. 264 vd.

3) Millet meclisi... İçerisinde Allah'ın kanunlarına ters kanunlar çıkaran, Allah'ın helal kıldığını haram sayan, cihadı yasaklayan, mescitlerde ilim halkalarını engelleyen, iyiliği emrederek kötülükten nehyeden emri bi'l-ma'ruf ve nehyi ani'l-münker müessesesini yürürlükten kaldıran, onu yasaklayan, "mirasta kadın ve erkek eşit pay alır" diyen, ikinci evliliği kanun dışı sayan ve Allah'ın indirdiği İslâm şeriatına muhalif tek kanun maddesine muvafakat eden her milletvekili İslam'dan çıkar, kâfir olur." [40]

Allah'ın hükümlerini hiçe sayarak kanun ve yasalar çıkaranların hükmünü belirttikten sonra, onların küfründe şüpheye düşen insanlara şu örnekleri verir:

"Lâ İlâhe İllallâh diyen, namaz kılan ve oruç tutan bir kimse Allah'ın kanunlarının dışında başka kanunlar koyduğu veya o kanunlarla hükmettiği zaman onun kâfir olacağı konusunda

---

40 Cihat Dersleri, c.1, sf. 295. Buruç Yayınları.

endişe eden zihinlere şu misali veririz; "Akşam namazı dört rekâttır" diyen bir kimsenin hükmü nedir? Şüphesiz bu kimse kâfirdir İslam dininden çıkmıştır.

Herhangi bir Müslüman bu kimsenin küfründe şüphe eder mi? İşte "akşam namazı dört rekâttır" diyen kimse ile "hırsızın cezası iki ay hapistir" diyen kimse arasında hiçbir fark yoktur. Çünkü her iki emir de yüce Rab tarafından buyrulmuştur ve bu Yüce Allah'ın indirdiği hükümleri değiştirmektedir.

Şöyle diyen kimsenin hükmü nedir; "Vallahi ben İslâm'ı seviyorum, İslam'ın hükümlerine göre yaşamayı ve İslam'ın kanunlarıyla muhakeme olunmayı istiyorum, ancak Pazar günü Hıristiyanların kilisesine gidip ibadet edeceğim." Bu kimse Müslüman mıdır, yoksa Hıristiyan mıdır? Bu kimse İslam'dan çıkmış mıdır, çıkmamış mıdır? Bu kimse her gün namaz kılmaktadır. Sadece Pazar günü kiliseye gitmektedir. Pazar günü kiliseye gidip ibadet edenle Allah'ın kanunlarının dışındaki başka kanunlarla hükmeden veya yargı-

lanmak isteyen kimsenin arasında hiçbir fark yoktur. Benim bu konudaki görüşlerimin özeti budur. Peygamber'in (sav) *"Onlar hahamlarını, papazlarını ve Meryem oğlu Mesih'i Allah'tan başka rabler edindiler"* âyet-i kerimesini açıklarken buyurduğu şu hadis-i şerif bu meseleyi açıklığa kavuşturmaktadır. "Onlar (hahamlar ve papazlar) kendilerine uyanlara haramları helal kılıyorlardı, helalleri de haram kılıyorlardı. Onlar da bu görüşlerinde papazlara uyuyorlardı. İşte onların bu davranışları papaz ve hahamlara tapmak ve onları rabler edinmektir." Görüldüğü gibi Allah'ın dinini değiştirenlere itaat, onlara ibadet etme ve onları rabler edinme kabul edilmiştir. Bu hususu üstat Seyyid Kutup şu ayeti tefsir ederken açık bir şekilde ortaya koyuyor.

"Kesilirken üzerlerine Allah'ın adı zikredilmeyen hayvanları yemeyin. Bunu yapmak Allah'ın yolundan çıkmaktır. Şüphesiz ki şeytanlar sizinle mücadele etmeleri için dostlarına fısıldarlar. Eğer onlara uyarsanız muhakkak Allah'a ortak koşanlar olursunuz." (En'am/121) ve diyor ki:

"Puta tapanların müşrik olduğuna hükmeden, tağutun kanunlarıyla muhakeme olunmak isteyene ise müşrik olarak hükmetmeyen ve birini tekfir ederken diğerlerini tekfirden kaçınanlar Kur'an okumamaktadırlar. Bunlar Kur'an'ı indirildiği şekilde okusunlar. Allah'ın kelamını ciddiyetle ele alsınlar. Âyetin "Eğer onlara uyarsanız muhakkak Allah'a ortak koşanlar olursunuz" bölümünü çok iyi düşünsünler. Diğer yandan; "Onlar Allah'ı bırakıp hahamlarını, rahiplerini ve Meryemoğlu İsa Mesih'i kendilerine rabler edinmişler." (Tevbe 31) ayetini anlamaya çalışsınlar.[41]

LÂ İLÂHE İLLALLÂH, TÜM PEYGAMBERLERİN ORTAK ÇAĞRISIDIR

Bu kelime, Hz. Âdem (a.s.) ile son peygamber Hz. Muhammed (s.a.v.) arasında gelmiş geçmiş tüm peygamberlerin müşterek daveti ve ortak çağrısıdır. Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurur:

---

41 A.g.e. sf: 297,298.

“Senden önce gönderdiğimiz her bir peygambere mutlaka: “Benden başka hiç bir ilah yoktur. O halde yalnızca bana ibadet edin” diye vahyederdik.”[42]

Tüm peygamberler, gönderilmiş oldukları toplulukları *“Lâ İlâhe İllallâh”* ilkesine davet edilmiş, Allah’tan başka hayata müdahale edenin olmadığını, O’ndan başka hiç bir kimsenin insanların hayatına kanun koyarak veya yasalar çıkararak karışma hakkının bulunmadığını, ibadet ve itaat edilecek tek mercinin O olduğunu en güzel biçimde onlara anlatmışlardır.

“Aralarında: “Allah’a ibadet edin, sizin O’ndan başka hiç bir ilahınız olamaz” diye (tebliğ yapan) ve kendilerinden olan bir peygamber gönderdik.” [43]

---

[42] Enbiya Suresi, 25.

[43] Mü’minun Suresi, 32. Konuyla alakalı diğer ayetler için bkz: Nuh Suresi, 3; Hûd Suresi, 50 ve 61; Enbiya Suresi, 108; Kehf Suresi, 110.

İKİ İLAH EDİNMEK YASAKTIR

Allah Teâlâ tüm insanlığın Rabbi ve ilahıdır. O; kendisinden başka bir varlığın ilâh olarak kabul edilmesini yasaklamıştır. Nahl Suresinde şöyle geçer:

"Allah buyurdu ki: "İki ilâh edinmeyin. O, ancak tek bir ilahtır. Onun için yalnız benden korkun."[44]

"İki ilah edinmeyin" derken üç veya daha fazla ilah edinebilirsiniz anlamı çıkarılmamalıdır. İki ilahın kabul edilmesi bile yasak olduğuna göre, üç, dört veya daha fazla ilahın benimsenmesi hayli hayli yasaktır. Üstat Mevdudî der ki:

"İki tanrının varlığının reddedilmesi, ikiden fazla tanrının varlığının da reddedilmesi anlamına gelir."[45]

---

44 Nahl Suresi, 51.
45 Tefhimu'l Kur'an, 3/33.

Yaratmada, rızık vermede ve öldürüp diriltmede nasıl ki O'ndan başka bir varlığın ulûhiyetine inanmıyorsak, aynı şekilde yönetmede, idare etmede, hükmetmede, sevgide, korkuda, dua etmede, dilekte bulunmada kısacası tüm ibadet niteliği taşıyan şeylerde de O'ndan başkasının ulûhiyetine inanmamalıyız. Yaratan O olduğu gibi yöneten ve idare eden de O olmalıdır. Ondan başka bir varlığın yaratıcı olduğuna inanmayan insanlar, acaba neden yönetimi ve halkı idare etme hakkını O'ndan başkasına tanıyorlar? Bunu anlamak gerçektende mümkün değil.

"O, gökte de ilahtır, yerde de ilahtır."[46]

Göklerin düzen ve nizamını kim belirliyorsa, yeryüzünün düzen ve nizamını da O belirlemelidir. Allah'ı sadece gökleri idare eden, yağmurlar yağdıran, güneş ve ayın görevlerini tayin eden bir ilah olarak kabul eden, bununla beraber Ona yeryüzüne karışma hakkı tanımayan, hukuka

---

[46] Zuhruf Suresi, 84.

müdahale ettirmeyen kısacası O'nu yeryüzünde ilah saymayan insanların Firavun'lardan, Nemrut'lardan ve Ebu Cehil'lerden ne farkları vardır acaba?

Dini devlete karıştırmamak, Allah'ın ulûhiyetine yapılan en büyük saldırıdır. Din, devletleri idare için vardır. Dinin devletten soyutlandığı bir yerde yaşanan din eksiktir. Böylesi bir yerde din namaz, oruç vb. ibadetlerden öteye geçemez; insanların vicdanına hapsolunmuş demektir.

Allah'ı göklere hapseden ve *"Sezarın hakkını Sezar'a, Allah'ın hakkını Allah'a ver"* mantığıyla yaratıcının dışında birilerini kanun koyucu olarak kabul eden, O'nun gönderdiği ve mükemmellikte eşsiz olan yasaları meclislerine sokmayan, onları *"köhnemişlikle"* veya "*çağ dışı olmakla*" nitelendiren, *"Şeriatın devri geçmiştir"* diyen, egemenlik hakkını üç-beş insandan başkasına tanımayan, çıkardıkları kanun ve yasaları *"adalette benzersiz"* gören, dini devletten ayıran ve hevaların gölgesinde kanun çıkaran insanların sahte birer ilahtırlar. Böylesi insanları desteklemek şöyle

dursun, reddetmek imanın vazgeçilmez bir parçasıdır. Onları reddetmeyenler, imanlarının bir kanadını kırmışlardır; kırık bir kanatla nereye gidilebilir ki?

Allah'ın kanunlarını yürürlükten kaldırıp yerine kendi kanunlarını koyarak ilahlığa yeltenenleri Rabbimiz şu şekilde tehdit ediyor:

"Onlardan kim: "Ben O'ndan (Allah'tan) gayrı ilahım" derse, Biz böylesini cehennemle cezalandırırız. İşte biz zalimleri böyle cezalandırırız."[47]

Böyleleri her ne kadar dilleri ile "ben ilahım" demese de, amelleri ile bunu ifade etmektedirler. Bizler muvahhit Müslümanlar olarak ne onları tanıyoruz ne de ilahlarını! Onlarda yok olsun, iddia ettikleri ilahlıkları da!

"Yoksa siz Allah ile beraber başka ilahlar olduğunu mu iddia ediyorsunuz? De ki: "Ben buna

---

47 Enbiya Suresi, 29.

şahitlik etmem. O, ancak tek bir ilahtır. Ben sizin ortak koştuğunuz şeylerden uzağım."[48]

Lâ İlâhe İllallâh cümlesinin anlamını ve ona ilişkin bazı meseleleri anlattıktan sonra şimdide bu kelimenin faziletini izah etmeye geçebiliriz.

"LÂ İLÂHE İLLALLÂH"IN FAZİLETİ

Kardeşim! "Lâ İlâhe İllallâh" kelimesinin Allah katında büyük bir yeri vardır. Bu kelime zikirlerin en faziletlisidir. Kişi onu telaffuz ederek Allah'ı andığı vakit zikirlerin en değerlisi ile Allah'ı zikretmiş olur. Rasulullah (s.a.v.) şöyle buyurur:

** "Zikrin en faziletlisi, 'Lâ İlâhe İllallâh'tır."*[49]

Bu değerli kelimenin faziletine dair birçok hadis-i şerif vardır. Şimdi onlardan bazılarını sana zikretmeliyim. Rasulullah (s.a.v.) buyurur ki:

---

48 En'am Suresi, 19.
49 Tirmizi, 3383.

* “Allah ümmetimden bir kişiyi kıyamet gününde herkesin önünde ayıracak. Onun aleyhinde doksan dokuz sicil (dosya) açacak. Her bir dosyanın boyu gözün uzanabildiği mesafe kadar olacak. Sonra:

-Bunlardan bir şey reddediyor musun? diyecek. Adam:

-Hayır, Ya Rabbi, diye cevap verecektir. Sonra:

-Her hangi bir özrün var mı? buyuracak. O kimse:

-Hayır, Ya Rabbi, diye cevap verecektir.

Bunun üzerine Allah (c.c):

-Yanımızda senin bir hasenen (makbul olan bir amelin) vardır ve bugün sana haksızlık yapılmayacaktır, buyurur. Sonra içinde “Allah’tan başka ibadete layık ilah olmadığına ve Muhammed’in O’nun kulu ve Rasulü olduğuna şahadet ederim” yazılı bir kâğıt parçası çıkarılacak ve Cenab-ı Hak:

-Kendi tarafından hazır bulun, buyuracak. Adam:

-Yarabbi! Bu ufacık kâğıt parçası ve (kocaman) dosyalarda neyin nesi?, diyecek. Cenab-ı Hak:

-Sana zulüm yapılmayacaktır, buyuracak.

Müteakiben, siciller bir kefeye, kâğıt parçası da bir kefeye konacak, siciller havaya kalkacak ve kâğıt parçası (yani Lâ İlâhe İllallâh'ın konulduğu kefe) ağır gelecektir."[50]

* "Kul büyük günahlardan kaçınıp, tam bir ihlâs içinde "Lâ İlâhe İllallâh" derse Arş'a değin ona gök kapıları açılır."[51]

* "Musa (a.s.) dedi ki, "Ya Rabbi! Bana seni hatırlayıp dua edebileceğim bir şey öğret." Allah (c.c.) şöyle buyurdu: "Ey Musa! " Lâ İlâhe İllallâh

---

[50] Tirmizi, 2639.
[51] Tirmizi, 3590.

” de. Musa (a.s.) dedi ki: “Ey Rabbim! Bütün kulların bunu diyorlar.” Bunun üzerine Allah (c.c.) şöyle buyurdu: “Ey Musa! Yedi gökler ve içinde bulunanlar ile yedi yerler bir kefeye konsa, yine de “Lâ İlâhe İllallâh” daha ağır gelir. [52]

* “Lâ İlâhe İllallâh diyen ve bununla Allah’ın vechini (yüzünü) arzulayan kimseye, Allah cehennemi haram kılmıştır.” [53]

* “Lâ İlâhe İllallâh deyip de sonra bu söz üzere ölen her kul, muhakkak ki cennete girer.” [54]

Kişi bu kelimenin hakkını yerine getirdiği ölçüde bu sözün fazileti ve faydaları ortaya çıkar. Bu değerli sözün faydalarından bazıları şunlardır:

1) Cennete girmek,
2) Ateşten kurtulmak,
3) Cehennemden çıkmak,

---

52 Hâkim rivayet etmiş ve **“sahih”** demiştir.
53 Buhari, 425.
54 Buhari, 5827.

4) Rasulullah (a.s)’ın şefaatine nail olmak,
5) Dünya da mal ve can emniyeti,
6) Dünya ve ahirette güvende olma.

İbn-i Recep el-Hanbelî bu kelimenin faziletini şöyle anlatır:

“Lâ İlâhe İllallâh, cennetin karşılığıdır. Kim bu kelimeyi söylerken ölürse cennete girer. Bu kelime ateşten kurtuluştur ve en güzel hasenedir. Günah sayfalarını silerek kalpteki imanı yeniler, varlığını ortaya çıkarır. Bu, söyleyeni Allah’ın (c.c.) doğruladığı ve nebilerin söylediği faziletli bir söz, en güzel ve en faziletli zikirdir. Amellerin en faziletlisi ve sevabı en çok olanıdır. Bu kelime köle azat etmeye eşdeğer bir sevap kazandırır. Şeytandan Allah’a (c.c.) sığınmadır. Haşr’ın korkusundan ve kabrin vahşetinden güvenli olmaktır. Kabirlerinden kalktıklarında (Lâ İlâhe İllallâh) müminlerin bir şiarı/parolasıdır.

O’nu söyleyene cennetin sekiz kapısı açılır ve hangisinden dilerse oradan girer. O’nun hakkını vermediklerinden dolayı ateşe giren günahkâr

müminler, günahları nispetinde yandıktan sonra ateşten çıkarılırlar."[55]

Değerli kardeşim! İşte sana bu mübarek kelimenin faziletine dair bazı hadisler nakletmeye çalıştım. Bu kelimenin faziletini öğrendikten sonra geleceğini düşünen bir insanın gevşeklik göstermesi, gayret etmemesi ve tembellik yapması nasıl mümkün olabilir? Dünyevî olarak düşünüldüğünde, müstakbelini dert edinen, geleceğe dair plan ve projeler yapan, yarını için bir şeyler hazırlama endişesinde olan bir insan bile nice zorluklara göğüs gererken, bizler nasıl olurda ahiretteki kesin kurtuluş için bir şeyler yapmaz ve içimizde bunun endişesini taşımayız?

Rahat ve konforlu bir yaşam için gerektiğinde her türlü fedakârlığı gösteriyor, hatta bazen uykusuz kalıyor, bazen de olağan üstü bir şekilde yoruluyoruz. Üç kuruşluk dünya menfaati için bunları yapan bizler acaba neden en mükemmel

---

55 Kelimetü'l-İhlâs, sf. 54 vd.

hayat için biraz gayret etmiyoruz? Neden yarınımız için birçok şeyin planını yaptığımız halde Lâ İlâhe İllallâh'ı yaşamak, yaşatmak ve hayatımızda uygulamak için planlar yapmıyoruz? Neden bu kelime için her şeyimizi ortaya koymuyoruz? Cennete götüren bu tren kalkmak üzere, onu kaçırmamak için acele et! Eğer kaçarsa tekrar binme fırsatın olmayabilir?

"LÂ İLÂHE İLLALLÂH" DİYEN CENNETE GİRER Mİ?

Elbette ki bu soruya verilecek cevap "evet" şeklinde olacaktır. Yani "Lâ İlâhe İllallâh" diyen cennete girecektir. Ama bizim toplumumuz gerçekten de "Lâ İlâhe İllallâh" demiş midir? Bu sorunun cevabını sen düşüne dur, ben sana yolumuza ışık tutacak bir örnek vereyim.

Kardeşim! Şimdi bir adam düşün. Bu adam günlerdir hiçbir şey yememiş. Açlıktan ölmek üzere... Tam kendinden geçtiği bir sırada yakınına son derece mükemmel bir sofra getiriliyor. Sofrada üzerinde hala dumanı çıkan harika bir

kebap! Yanında lezzetine lezzet katacak tüm nevaleler var. Ama sofra adamın önüne değil, biraz ötesine konuluyor. Şimdi bu adamın “Kebap, kebap, kebap...” demesi kendisine bir fayda sağlar ve açlığını giderir mi? Veya “Kebap, kebap, kebap...” demeyi yüzlerce kez tekrar etse bu onun açlığını giderir mi?

Herhalde bu örnekte yer alan soruya vereceğin cevap “hayır” olacaktır. Yani adamın “kebap” demesi kendisine bir fayda sağlamayacaktır. Bu arada bir soru daha sorayım: Peki kebabın adama fayda sağlaması nasıl olacaktır? Bu soruya ben cevap vereyim: Kebabın adama fayda sağlaması ancak yerinden kalkıp, kebaba giderek onu yemesi ile mümkün olacaktır.

İşte kardeşim, bizlerin cennete girmesine vesile olacak olan“Lâ İlâhe İllallâh” kelimesi de böyledir. İstediği şeyleri yerine getirmeden onu sadece telaffuz etmek insana asla fayda vermez. Hatta sabahlara kadar eline binlik tesbihler alıp, milyonlarca kez onu telaffuz etse bile yinede insan bir faydası yoktur.

Okuma-yazması bile olmayan bir insan çıkıp “Bu ülkenin yöneticisi benim” dese ona kim inanır? Elbette hiç kimse... Peki, neden hiç kimse böyle söyleyen bir adama inanmaz? Çünkü ülke yöneticisi olmak için gerekli olan şartları yerine getirmemiştir de ondan. İşte “Lâ İlâhe İllallâh” kelimesi de aynen böyledir. Yani bir insan “ben müslümanım, ben ‘Lâ İlâhe İllallâh’ diyorum” dese “Lâ İlâhe İllallâh”ın şartlarını yerine getirmeden asla söylediği sözden fayda göremez. Tıpkı şartlarına riayet etmeden bir insanın “Ben yöneticiyim” demesi gibi...

İşte kardeşim, toplumda herkesin istisnasız bir şekilde bildiği Peygamber Efendimizin *“Kim ‘Lâ İlâhe İllallâh’ derse cennete girecektir”* hadis-i şerifi de bu şekilde anlaşılmalıdır.

“Lâ İlâhe İllallâh” demek:

*Yani, Allah’tan başka kanun koyan yoktur, demek.

*Yani, Allah’tan başka her kurumun egemenliğini reddediyorum, demek.

*Yani, “Egemenlik kayıtsız şartsız Allah’ındır” demek.

*Yani, benim hayatıma Allah’tan başkaları karışamaz, demek.

*Yani, benim hayat düzenimi Allah’tan başkaları belirleyemez, demek.

*Yani, ev hayatımın, iş hayatımın, siyasi hayatımın, sosyal hayatımın kanunlarını yalnızca Allah belirler, demek.

*Yani, ibadet ve itaatim yalnız Allah’adır, demek.

*Yani, duamı yalnız Allah’a yaparım, demek.

*Yani, yardım dileklerimi, medetimi yalnız Allah’tan beklerim, demek.

*Yani, hakiki anlamda yalnız Allah’tan korkarım, demek.

*Yani, sevgim, muhabbetim ve tevekkülüm sadece Allah’adır, demek.

Evet kardeşim, bir insan eğer bu şekilde ve bu anlamlarıyla birlikte “Lâ İlâhe İllallâh” diyorsa o zaman Peygamber Efendimizin o mübarek sözü bu insan için geçerlidir ve bu insan Allah’ın izni ile cennete girecektir. Ancak sadece laf olsun diye söylerse, şartlarına riayet etmeden telaffuz ederse hiç kimse kusura bakmasın, o zaman böylesi bir insan cenneti hak edemez; zira cennet ucuz değildir.

“Dikkat edin, Allah’ın ticaret için ortaya koyduğu malı (cennet) çok pahalıdır, dikkat edin, Allah’ın ticaret için ortaya koyduğu mal ise cennettir.”[56]

LÂ İLÂHE İLLALLÂH'IN ŞARTLARI

“Lâ İlâhe İllallâh”ın manasını kısaca izah ettikten sonra şimdide onun şartlarından bahsetmeye çalışacağız.

---

[56] Tirmizî, 2450.

"Lâ İlâhe İllallâh" tevhid kelimesi cennetin anahtarıdır. Fertlerin ya da toplumların kurtuluşu ancak bu söze bağlıdır. Ne var ki, bu kelime sadece yalın bir şekil de söylenen bir sözden ibaret değildir. Lâ İlâhe İllallâh kelimesinin, fertleri ve toplumları kurtuluşa sevk edebilmesi için bir takım şartları vardır. Nasıl ki; namaz, oruç, hac ve benzeri ibadetlerin Allah katında makbul olabilmesi için yine Allah tarafından sınırları kesin bir şekilde bildirilmiş şartları mevcut ise, aynı şekilde Lâ İlâhe İllallâh kelimesinin de söyleyen kimseye yüklediği bir takım yükümlülükleri ve şartlar vardır.

Vehb b. Münebbih kendisine *"La ilahe illallah cennetin anahtarı değil midir?* diye soran bir kimseye şu cevabı vermiştir:

"Elbette öyledir; ancak onu açacak anahtarın dişleri var ise... Bilindiği gibi hiç bir anahtar dişsiz değildir. Şayet sen dişleri olan bir anahtar getirebilirsen o senin için cennetin kapısını aça-

caktır. Aksi takdirde kapı sana açılmayacaktır."[57]

Şimdi Lâ İlâhe İllallâh'ın dişleri mesabesinde olan şartları kısaca ele alalım. İslam âlimleri, bu mübarek kelimenin 9 şartı olduğunu söylemişlerdir. Bu şartlar sırasıyla şöyledir:

1) Manasını bilmek,
2) Tâğutu inkâr etmek,
3) İkrar/telaffuz etmek,
4) İhlâslı ve samimi bir şekilde söylemek
5) İçeriğine yakînen/kesin olarak inanmak
6) Muhabbet (yani bu kelimeyi ve onun gerektirdiği şeyleri sevmek)
7) İnkiyâd (Bu kelimenin gereklerine boyun eymek)
8) Amel (yani bu kelime gereğince amel etmek)
9) Bu inanç üzerine vefat etme.

---

57 Buhari, Kitabu'l-Cenaiz, 1.

İşte bu sayılanlar Lâ İlâhe İllallâh'ın şartlarıdır. Ben bu şartların hepsini değil; sadece toplumumuzun pek bilmediği ve en çok ihmal ettiği şart olan "Tâğutu İnkâr Etme" şartını ele almaya çalışacağım.

TAĞUTU REDDETMEK İMANIN BİR GEREĞİDİR

Tağutu red ve inkâr etmek Lâ İlâhe İllallâh'ın en önemli şartlarından biridir. Bu şart tahakkuk etmeden iman sahih olmaz.

Tağut kavramı, birçok İslamî kavramda olduğu gibi, manası tahrif edilen ve yanlış yorumlanan kavramlar kervanına dâhil olmuştur. Tağutu inkâr etmek tüm peygamberlerin ilk çağrısı olduğu halde toplumumuz daha bu kelimenin anlamını bilmemekte ve duyduğu zaman garipsemektedir. Hatta öyle bir duruma gelmiştir ki, kişiye tağutu ve onun reddedilmesi gerektiğini anlattığında hemen *"Tavuk mu? Tavuk nasıl inkâr edilebilir ki ?"* şeklinde çok komik, bir o kadarda üzücü bir cevap vermekte ve tağutu *"tavuk"* şeklinde anlamaktadır. Bu, gerçektende çok vahim

bir durumdur. Tağutu reddetmek tüm peygamberlerin ortak çağrısı olduğu halde[58], Ashab-ı Kiram'ın çocuklarına öğrettikleri ilk şey bu olmasına rağmen[59] günümüz insanı daha bu kelimenin ne anlama geldiğini, bu kelimenin kapsamına giren varlıklara karşı nasıl tavır takınılacağını ve böylelerinin nasıl inkâr edileceğini maalesef bilmemektedir. Bu noktada biz Müslümanlara düşen görev, tağutu ve onun kapsamına giren varlıkları gücümüz nispetinde insanlarımıza anlatmaktır. Bu kısa girişten sonra tağut kelimesinin ne anlama geldiğini anlatmaya geçebiliriz.

---

58 Yüce Allah Nahl Suresi, 36. Ayette şöyle buyurur**: "Biz her ümmete, Allah'a ibadet edin ve tağuttan kaçının diye** (tebliğ yapan) **bir peygamber gönderdik."** Bu ayet-i kerimeden, her peygamberin kendi kavmini tağuttan sakındırdığı rahatlıkla anlaşılmaktadır. Bizlerinde, peygamberlerin bu ortak sünnetine istinaden toplumumuzu çağdaş tağutlardan sakındırması gerekmektedir.

59 İbn-i Ebî Şeybe'nin naklettiğine göre sahabeler çocuklarına ilk olarak **"Allah'a iman ettim ve tağutu reddettim"** cümlesini söylemeyi öğretirlermiş. (Bkz. Feyzü'l-Furkan, sf. 270; el-Musannef, 3518)

Tağut Kelimesinin Anlamı:

Tağut sözlükte haddi aşmak, azmak, belirlenmiş sınırı geçmek gibi anlamlara gelir. Istılahtaki asıl anlamı ise, Allah'ın dışında ya da Allah ile beraber kendisine ibadet ve itaat edilen, onun hükümlerini tanımayan ve insanları Allah'ın dininden uzaklaştıran tüm varlıklardır. Şimdi âlimlerin *"tağut"* kelimesini nasıl izah ettiğine bir göz atalım.

İbn-i Kayyım der ki: "Tağut, kulun haddini aşmasına vesile olan her şeydir. Her kavmin tağutu, Allah ve Rasülü dışında onun hükmüne başvurdukları, Allah'ı bırakıp ibadet ettikleri, basiretsizce Allah'ın dışında tabii oldukları veyahut da Allah'tan başka itaat ettikleri kimselerdir. Kim Rasulullah (s.a.v.)'in getirdiğinin dışında bir şeyin hükmüne başvurur veya o şeyle hüküm

veririse, tağut ile hükmetmiş ya da tağuta muhakeme olmuş demektir." [60]

Şeyh Muhammed el-Faki der ki: "İslam şeriatına muhalif kanunlarla hükmetmek, insanların kan, mal ve ırzları konusunda hüküm vermek için konulan bütün kanunlar, Yüce Allah'ın şeriatı olan hadleri kaldıran, faizin zinanın ve içkinin haramlığını iptal eden bütün beşeri kanunlar tağut kavramına girerler. Zaten böyle kanunların her biri başlı başına birer tağuttur." [61]

Abdu'l-Mun'im Mustafa şöyle der:

"Sevgi, dostluk, düşmanlık, itaat, bağlanma, muhakeme olma, dua, korku, adak, namaz ve ulûhiyetle alakalı her hangi bir konuda kendisine ibadet edilen Allah dışındaki her varlık tağuttur. Yüce Allah'ın şeriatına muhalif olan bütün kanun

---

60 İ'lamu'l-Muvakkıin, 1/50.

61 Fethu'l-Mecid, sf. 282.

ve hükümlerin her biri birer tağuttur. Küfür, fesat ve sapıklıkta öncü olan herkes birer tağuttur."[62]

Tağutların adet ve sayısının sınırlandırılması mümkün olmamakla birlikte İslâm âlimleri tağutu beş ana başlık altında incelemiştir. Şimdi sırasıyla bunları zikredelim.

1) Şeytan: Tağutların en büyüğü hiç şüphesiz ki şeytandır. İnsanları Allah'a ibadetten alıkoyduğu ve onları saptırdığı için tüm tağutların elebaşı konumundadır.

Bundan dolayı birçok tefsir alimi şeytanı "tağut" diye nitelendirmiş ve onun en büyük tağut olduğunu beyan etmiştir.

Burada değinmeden geçemeyeceğim çok önemli bir nokta var. O da, birçok meal çalışması yapan mütercimlerin farkında olarak veya olmayarak tağut kelimesini sadece "şeytan" olarak

62 et-Tağut, sf. 75.

tercüme etmeleridir. Bu, çok vahim sonuçlara sebep olabilecek bariz bir hatadır. Çünkü böylesi bir tercümeden meal okuyan insanın aklına "tağut" denilince hemen "şeytan" gelecek ve tağut kelimesinin kapsamına girdiği halde sırf bu yanlış tercümeden ötürü birçok tağut, o kişinin benliğinde tağut olmaktan çıkacaktır.

2) Sihirbazlar: Sahabe ve tabiinden bazıları *"tağut"* kelimesinin "sihirbaz" anlamına geldiğini söylemiştir.

3) Kâhinler: Gaybı ve insanların idrakinin dışındaki bir takım işleri bildiğini iddia eden kimselere *"kâhin"* denir. Bunlar kimi zaman gelecekten haber veririler kimi zamanda kaybolmuş eşyaların yerlerini söylerler. Bunu da, gökyüzünden kulak hırsızlığı yapan şeytanlardan öğrenirler. Böylesi bir iş kesinlikle insanı dinden çıkarır. Çünkü gaybı ve geleceği bilmek yalnız Allah Teâlâ'ya mahsustur. Allah'ın bilebileceği bir şeyi kendinde görmek insanı şirke sokar. Bu nedenle birçok âlim *"tağut"* kelimesini *"kâhin"* olarak yorumlamıştır.

4) Putlar: Bunlarda Allah'ın dışında ibadet edilen varlık oldukları için "tağut" kavramı içinde değerlendirilmiştir.

5) Allah'ın Şeriatına Aykırı Kanun Koyanlar: Tağut ismini hak etmeye en müstahak olanlar bunlardır. Çünkü bunlar Allah'ın göndermiş olduğu kitabı bir tarafa atarak kendi heva ve heveslerinden kanunlar yapmakta ve bu suretle haddi aşmaktadırlar. İnsanoğlu, kanun icat etmek ve yasa yapmak için yaratılmamıştır. Onun tekbir yaratılış gayesi vardır o da Allah'ın kendisi için göndermiş olduğu kanunları uygulamak sureti ile Rabbine ibadet etmesidir. Bu vazifeyi unutarak Allah'ın üstlenmiş olduğu bir işi ele almak isteyenler, onun belirlediği sınırları çiğnemiş olurlar. Bu ise onların *"tağut"* vasfını almaları için yeterli bir nedendir.

Hele birde Allah'ın 'serbest' dediğine 'yasak', 'yasak' dediğine de 'serbest' diyenler var ya, işte onlar küfürde ilerlemiş ve Allah'a isyanda zirveye çıkmış insanlardır. Böyleleri tağut olmanın yanı

sıra, Allah'ın haklarına el koymaya yeltendikleri için aynı zamanda gasıp (gaspçı) tırlar. Her insanın böylelerine karşı teyakkuzda olması gerekir.

Heva ve heves, Vatan ve Milliyetçilik, ırkçılık, Demokrasi Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler ve Anayasaları Kur'an olmayan meclisler de çağımız âlimlerinin "tağut" olarak nitelendirdikleri şeylerdendir. Tüm bunlardan sakınmak gerekir.

Bu tanımlardan sonra şu soruları kendimize soralım:

- Günümüzde toplumun geneli açısından düşünüldüğünde, kendisine ibadet edilen mabud kimdir? Allah mı, yoksa tağut mu?
- Kendisine itaat edilen kimdir? Allah mı, yoksa tağut mu?
- Kullar için yasa ve kanunlar belirleyen kimdir? Allah mı, yoksa tağut mu?
- Kendisi için dostlukta ve düşmanlıkta bulunulan kimdir? Allah mı, yoksa tağut mu?

- Kendisine sevgi ve korku duyulan kimdir? Allah mı, yoksa tağut mu?
- İnsanlar, değerlerini, kanunlarını ve ilkelerini kimden almaktadır? Allah'dan mı, yoksa tağuttan mı?
- İnsanlar kime muhakeme oluyorlar, tartışma ve davalarını kime götürüyorlar? Allah'a mı, yoksa tağuta mı?

İnsanların birçoğu tarafından itiraf edilmese de, yukarıdaki soruların cevabı; "Tağut" olarak karşımıza çıkıyorsa, insanlar ile bu dinin hakikati arasındaki uçurumun büyüklüğünü ve yine âlimler ve ilmiyle amel eden davetçilerin omuzlarındaki emanetin ağırlığını, ümmet ve dinleri açısından üzerlerine düşen görevlerin neler olduğunu idrak etmiş oluruz.

Tağutu İnkâr Etmenin Şekli ve Niteliği:

Tağutu red ve inkâr etmek, kimilerinin zannettiği gibi sadece dil ile olan bir şey değildir. Aksine tağutu inkâr etmek hem itikat, hem söz, hemde amel ile gerçekleşen bir olaydır. Bu üç

maddeden birisinin olmaması halinde, tağut inkâr edilmiş sayılmaz. Önemine binaen bu üç maddeyi tek tek ele alalım.

1) Tağutun "İtikâd" İle Reddedilmesinin Şekli:

Bu, kişinin kalben tağuta buğzetmesi, onu sevmemesi, itikâd olarak ona düşmanlık beslemesi, onun ve ona itaat edenlerin küfre düştüğüne inanması şeklinde olur.

Tağutun bu şekilde inkâr edilmesi hususunda hiç kimse mazur sayılmaz. Çünkü hiçbir kimsenin başka birisinin kalbine girmesi veya onun kalbi üzerinde hâkimiyet kurması mümkün değildir. Bu nedenle tağutları seven, onlara sempati duyan, onlara buğz ve düşmanlık etmeyenler asla tağutu reddetmiş sayılmazlar.

2) Tağutun "Dil" İle Reddedilmesinin Şekli:

Kişinin, tağuları ve onların yardakçılarını tekfir etmesi, onların Müslüman olmadıklarını söylemesi ve onlardan beri olduğunu ilan etmesi tağutu dil ile reddetmenin kapsamına girmektedir.

Muâviye b. Hıyde (r.a.) der ki: "Rasulullah (a.s)'a 'Ya Rasulallah! Rabbin seni bizlere ne ile gönderdi?' diye sordum. Rasulullah (s.a.v): *'İslam ile gönderdi'* buyurdu. Ben: 'İslam'ın alâmetleri nedir?' dedim. Rasulullah (s.a.v.): *'Yüzümü Allah'a teslim ettim ve arındım, beri oldum' demen, namaz kılman ve zekât vermendir."* buyurdu." [63]

Efendimizin **"arındım, beri oldum"** sözü, 'şirki, küfrü ve Allah'ın dışında ibadet ve itaat edilen tağutları terk ettim' şeklinde tefsir edilmiştir. Bu da gösteriyor ki kişinin tağutu inkâr edebilmesi onları reddettiğini ilân etmesi ile mümkündür.

---

63 Sahihu Süneni Nesâi, 2407 nolu hadis.

3) Tağutun "Amel" İle Reddedilmesinin Şekli:

Bu da kişinin hiçbir şekilde onlara destek vermemesi, onları yönetici, lider ve baş seçmemesi ve her fırsatta onlardan ictinâb ederek uzak durması sureti ile olur.

"Tağuta ibadet (ve itaat) etmekten uzak duran ve Allah'a yönelenler var ya işte onlar için müjde vardır."[64]

"Ey iman edenler! Kâfirleri veli (dost, yardımcı, yönetici) edinmeyin!"[65]

Bu ve benzeri ayetler tağutlardan uzak durulması gerektiğini açıkça beyan etmektedir. Müminlere düşen, Allah'ın bu ayetlerine teslim olmak ve Allah'ı hiçe sayan tağutlardan teberri etmektir.

---

64 Zümer Suresi, 17.

65 Nisa Suresi, 144.

Bu anlatılanlardan sonra diyorum ki; tağutun reddedilmesinin hakiki şekli ve niteliği budur. Kim bu üç maddede anıldığı şekliyle tağutu reddederse gerçek anlamda tağutu reddetmiş olur. Kimde bunlardan birisini eksik yaparsa onun tağutu reddedişi noksandır; binlerce kez dili ile tekrar etse de o, tağutu reddetmiş değildir.

SON SÖZ

Değerli kardeşim! Buraya kadar anlattıklarım senin hem dünyanı hem ide ahret hayatını ilgilendiren son derce önemli şeylerdir. Bu anlattıklarıma ne olur ilgisiz kalma! Allah rızası için bir araştırmanın ve gayretin içerisine gir! Sakın ha bazı cahillerin dediği gibi "Bunlar asılsız şeyler, eğer bunlar doğru olsaydı tüm hocalar bunu anlatırlardı" deme! Her zaman dinin için ihtiyatlı ol! "Ya bu anlatılanlar doğru ise, benim halim ne olur" diyerek sürekli bir araştırmanın içinde ol! İnsanların ne dediklerine değil, Allah ve Rasulünün ne dediğine bak; zira kıyamette seni kurtaracak olanlar onlar değil, Allah ve Peygamberinin sözleri olacaktır.

Kardeşim! Burada anlattığım şeyler senin için ilk etapta farklı, garip, hatta saçma gelebilir. Ama sen dinine önem veren birisi olarak cahillerin yaptığı gibi sakın ha bu anlatılanlara karşı duyarsız olma!

Araştır, incele, soruştur... Eğer sen bu çaba içinde olursan Allah mutlaka seni doğruya iletecek ve seni hak olana sevk edecektir. Bak Rabbimiz ne buyuruyor:

"Allah kendisine yönelenleri doğruya iletir." (Şura Suresi, 13)

"Şüphesiz ki, Allah dilediğini saptırır. Kendisine yönelen kimseyi ise doğru yola iletir." (R'ad Suresi, 27)

İşte bu ayetleri kendine rehber edin ve araştır! Eğer bu yola girersen Allah seni utandırmayacak ve mahcup etmeyecektir.

Allah beni ve seni doğru yola iletsin. Âmin